

Långskägg!

Bengt Oldhammer

Hur många gånger har man inte fått lösa rykten om att urskogarnas flaggskepp, långskägget (*Usnea longissima*) ska växa både här och där, enligt diffusa minnesbilder och hörsägner.

Laven kan bli uppåt 10 meter lång och finns på ett trettiotal lokaler i Sverige, varav 2 aktuella förekomster i Dalarna.

Våren 1989 skulle ett rykte från en stockholmare rörande Gäddtjärnvaden i Mora kollas upp (för andra gången). Kvällen innan, när jag packar ryggsäcken, ringer en helt annan stockholmare och säger sig ha sett långskägg på Nybodberget vid Grönklitt i Orsa! Eftersom ordet långskägg får min puls att stiga alltför högt, slänger jag mig genast i bilen och är ute med Peter Turander som upptäckaren heter, i stor-skogen kl. 22.00. På vägen upp till lokalen förklarar jag gång på gång osannolikheten av ett långskäggfynd och att detta besök mest är slöseri med tid.

Döm därför om min förvåning då det visar sig vara en sparsam förekomst av långskägg på 3-4 träd i en synbarligen trivial, ja jag skulle vilja säga tråkig, skog! Ett hygge är upptaget bara 15 m från laven och möjligen utgör lokalen en del av en tidigare större förekomst. Eller också är det så att små förekomster av långskägg, med korta bälar, ännu finns på spridda platser i skogslandet? Vem har egentligen kunskapen att bedöma naturskyddsvärdet av en viss skog, när långskägget kan växa så här?

Dagen därpå hittas inget långskägg vid Gäddtjärnvarden. Lite senare på sommaren läser jag i Aftonbladet att naturskribenten och ornitologen Jan Danielsson sett långskägg på åtminstone en plats vid Långfjället, dvs helt utanför utbredningsområdet! Vad ska man tro?

P.S. En ytterligare lokal för långskägg påträffades sommaren 1989 av ovannämnde P. Turander vid Österåberget i Orsa. Närmare uppgifter saknas f.n.

Red.